

Oponentský posudek na diplomovou práci Mgr. Lucie Korbélyiové

Modernizace klasické lotyšské prózy v díle Erikse Ādamsonse

FF UK 2009, vedoucí práce Doc. PhDr. Ilja Lemeškin, Ph.D.

Diplomová práce je věnována tvorbě jednoho z nejvýznamnějších lotyšských novelistů (byl též básníkem) Erikse Ādamsonse (1907-1946), zejména detailní analýze kompoziční a tématické výstavby jeho próz a postžení specifiky jeho uměleckého výrazu. Součástí práce je i podrobný životopis autora, chronologický přehled vývoje lotyšské krátké prózy a zasazení Ādamsonsova díla do kontextu tohoto vývoje. Přibližně čtvrtinu práce tvoří vlastní překlad tří zásadních Ādamsonsových povídek, které, podobně jako ostatní díla tohoto autora, dosud nebyly do češtiny přeloženy

Autorka pojala Ādamsonsovo prozaické dílo jako celek, jako jednotný a provázaný umělecký a myšlenkový systém – vycházela především z úplného vydání jeho krátkých próz pod názvem *Dāvana* (Dárek, 2000). Dále využila hlavní sekundární literaturu o tomto spisovateli a jeho tvorbě (v Lotyšsku zatím chybí monografie o něm), o lotyšské krátké próze, lotyšské monografie o poetice a specifice prózy a modernistických směrech v lotyšské literatuře a z českých pramenů zejména Všetickovu práci *Podoby prózy* (1997). Využití teorie prózy mohlo být širší, autorka se však detailně zaměřila na samotná Ādamsonsova díla částečně též s praktickým zřetelem, který se projevil při její překladatelské práci (autorka připravuje reprezentativní výbor z díla tohoto autora v češtině).

Na diplomové práci je třeba ocenit řadu skutečností. Předně je to kultivovaný jazyk práce (včetně připojených uměleckých překladů), který prozrazuje autorčino předešlé bohemistické školení na Olomoucké univerzitě a zároveň její sečtělost a překladatelský talent. Dále je patrná autorčina důkladnost, s níž přistupuje ke svým tématům, včetně životopisu spisovatele, v tomto rozsahu v češtině dosud nepublikovaným. Vývoj lotyšské prózy do 30. let 20. století diplomantka popisuje na základě práce B. Smilktiņi *Novele* (1999), kterou by bylo možno širěji a explicitněji doplnit o vliv ochranovských, respektive bratrských rukopisů. Analýzy kompoziční a tématické výstavby povídek svědčí nejen o detailním zvládnutí teoretických poznatků (byť převážně z jednoho pramene), ale zejména o autorčině důvěrné znalosti Ādamsonsova novelistického díla. V závěru autorka oprávněně konstatuje, že Ādamsons navazuje na dědictví evropských literatur, zvláště symbolismu a dekadence a že narušoval „klasický lotyšský estetický kánon nastolený realistickými a pozitivistickými

autory.“ (s. 84) Ādamsonovy inovace lotyšské literatury autorka charakterizuje výstižně, navíc vynikající, místy poetizující češtinou. Za výborný postřeh považujeme např. v lotyšské sekundární literatuře ne příliš zdůrazňovanou skutečnost, že „jakkoli mu (Ādamsonovi - VŠ) krása skutečně byla nadevše, střet etiky a estetiky končí vítězstvím prvního“ (tamtéž).

Po formální stránce je práce pečlivá, dodržuje zásady tvorby odborného textu a rozsahem značně přesahuje požadavek na diplomovou práci. V podstatě jedinou výtkou by mohl být malý rozsah teoretické literatury (např. bez využití teorie překladu), ale autorka v plné míře prokázala předpoklady v této své práci pokračovat i v budoucnu, přinejmenším vydáním zmíněného výboru z díla Ādamsonse. Práci hodnotím známkou výborně.

Mgr. Pavel Štoll

V Praze dne 18. května 2009